

Aktuálne otázky v oblasti priamych platieb

Na základe aktuálnej niekoľkomesačnej komunikácie v oblasti priamych platieb medzi Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou, Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, ktorej cieľom je zo strany SPPK riešenie nepriaznivej situácie vo výplate priamych podpôr za rok 2023 a snaha predísť opakovaniu identických problémov v kampani 2024, uskutočnila SPPK 25. marca online poradu so zástupcami regionálnych poľnohospodárskych a potravinárskych komôr, zástupcami MPRV SR a PPA.

Počas tejto porady odznali od zástupcov poľnohospodárskej praxe akútne problémy spojené s ukončením kampane 2023 a s naštartovaním kampane podávania jednotných žiadostí pre rok 2024.

Vypuklým, celoslovenským a akútnym problémom je nejasnosť postupu administratívnych kontrol a kontrol na mieste za rok 2023. Žiadatelia totiž postupne v uplynulých týždňoch dostávali do svojich elektronických schránok Oznámenia o nedodržaní podmienok celofarmovej Ekoschémy a s odstupom niekoľkých dní Oznámenia o nedodržaní podmienok Kondicionality (základného príjmu). Zároveň v danom čase nebolo jasné, akým spôsobom budú dokončené kontroly na mieste priamo u poľnohospodárov.

Deň po porade SPPK odoslala svoje základné otázky/požiadavky na PPA a MPRV SR. Vzhľadom na napätú situáciu medzi poľnohospodármi sme požiadali o oficiálne stanoviská a bezodkladné riešenie vzniknutej situácie.

Požiadavky SPPK

V prvej požiadavke sme žiadali potvrdenie, že plodiny, označené podľa kódov uvedených v príručke pre žiadateľa o priame platby: 309 -vika huňatá, 310 - vika panónska, 307 - vika siata, 660 - ďatelina lúčna, 661 - ďatelina hybridná, 662 - ďatelina plazivá, 663 - ďatelina purpurová, 773 - ďatelina perzská, 777 - ďatelina alexandrijská, 602 - lucerna siata, 656 - trávky a iné rastlinné krmivá, 666 - vičenec vikolistý, sa považujú pre kampaň roku 2023 za plodiny oprávnené pre skupinu plodín Trávy a iné bylinné krmoviny, v súlade s ustanovením § 2 písm. h) NV SR č. 435/2022.

Druhou požiadavkou bolo odstránenie problému, ktorý indikoval porušenie podmienky vysiatia zmesi pre opelovače mimo chráneného územia, pričom samotná legislatíva § 17, resp. § 14 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z. z. neuvádza povinnosť rozdeľovať samostatne plnenie tejto povinnosti pre chránené a nechránené územia.

Tretou požiadavkou bol bezdôvodne identifikovaný rozpor medzi výmerami, čo viedlo k nezrovnalostiam na DPEP 8. Dôvodom našej požiadavky bola skutočnosť, že u žiadateľa bolo vykonané zníženie výmery, resp. časti výmery plochy, avšak žiadateľ o žiadnej kontrole nevie a žiadne zníženie výmery s ním nebolo konzultované.

Všetky vyššie uvedené žiadosti považujeme za principiálne, pretože ich riešenie môže odblokovať veľký počet žiadateľov. Zároveň sme požiadali o informovanie žiadateľov, ale aj zamestnancov PPA, ako bude vykonaná náprava vo výsledkoch všetkých typov administratívnej kontroly.

Generálny pardon

Ďalšou našou požiadavkou bolo vydanie usmernenia ku generálnemu pardonu, ktorý sa týka zaplavenej pôdy a k výnimke z DPEP 8 pre rok 2024. Poľnohospodári už vyše mesiaca vykonávajú jarné práce a nevyhnutne potrebujú kvalitné usmernenie MPRV SR. Každým dňom meškania kvalitných usmernení narastá potenciálna chybovosť na žiadostiach a hospodárske straty u poľnohospodárov. Odpovede na tieto otázky opakovane požadujeme od času, kedy sme zaevidovali informácie o generálnom pardone a o uplatnení výnimky z DPEP 8 pre rok 2024.

Piatou, nemenej dôležitou požiadavkou, je žiadosť o bezodkladné informovanie žiadateľov, akým spôsobom bude ukončená kampaň výplaty priamych podpôr za rok podania jednotných žiadostí 2023:

1. Akým spôsobom, do akého termínu budú dokončené, do systému zapísané a v systéme vyhodnotené ktoré typy kontrol na mieste – vykonané priamo v teréne a aký typ dokumentácie si má žiadateľ pripraviť pri rôznych dotačných tituloch.
2. Akým spôsobom, do akého termínu budú dokončené, do systému zapísané a vyhodnotené ktoré typy kontrol na mieste – vykonané prostredníctvom diaľkového prieskumu Zeme a aký typ dokumentácie si má žiadateľ pripraviť pri rôznych dotačných tituloch.
3. Akým spôsobom, do akého termínu budú vykonané, dokončené, do systému zapísané a vyhodnotené ktoré typy administratívnych kontrol.
4. Do akého termínu budú vydané rozhodnutie a vyplatené podpory jednotlivých typov za rok 2023.

Záverečnou požiadavkou je žiadosť o predloženie aktuálnych verzií usmernení k NV SR č. 435 a 436/2022, za účelom pripomienkovania týchto návrhov usmernení, nakoľko sa už blíži podávanie jednotných žiadostí o podporu a zároveň mnohé podmienky musí žiadateľ plniť už aktuálne.

Odpovede na naše otázky chceme poskytnúť maximálne možnému podielu poľnohospodárov/žiadateľov o priame platby.